

Justis- og beredskapsdepartementet (sendes kun som e-post til postmottak@jd.dep.no)
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Høring - NOU 2012 14 Rapport fra 22.juli kommisjonen - Uttalelse

Innledning.

Fylkesmannen er i høringsbrev fra Justis- og beredskapsdepartementet datert 17.08.2012 anmodet om en uttalelse knyttet til NOU 2012:14, Rapport fra 22. juli kommisjonen. Det er spesielt bedt om uttalelse knyttet til kap. 19, Kommisjonens avsluttende observasjoner og anbefalinger. Fylkesmannen har på anmodning fra Departementet gjort kommunene, inkludert Nord-Trøndelag fylkeskommune og KS Nord-Trøndelag, skriftlig oppmerksom på at rapporten er sendt på høring. I tillegg har Fylkesmannen også muntlig orientert Politimesteren i Nord-Trøndelag, Helse Nord-Trøndelag HF, Nord-Trøndelag sivilforsvarsdistrikt og Trøndelag heimevernsdistrikt nr. 12 om høringen.

Fylkesmannen ønsker innledningsvis å gi full honnør til 22. juli kommisjonen for en grundig rapport som utvilsomt vil være et viktig grunnlag for hvordan Norge skal arbeide med samfunnsikkerhet og beredskap i fremtiden.

Avgrensning.

Fylkesmannens uttalelse i saken er basert på kommisjonsrapportens kap. 19. Våre vurderinger baserer seg på de erfaringer som man her i fylket har ervervet gjennom øvelser samt de kriser som har vært håndtert i dette fylket gjennom de siste 10 år. Man har dessuten i hovedsak konsentrert uttalelsen om tiltak som vedrører samordning og samhandling, og ikke i særlig grad gått inn på foreslåtte tiltak innenfor de enkelte faglinjer.

Samordning og samhandling

Fylkesmannen viser til de forslag som kommisjonen har framført vedrørende styrking av ledes og organisasjoners grunnleggende holdninger og kultur knyttet til risikoerkjennelse, gjennomføringsevne, samhandling, IKT-utnyttelse og resultatorientert ledelse. Oppsummeringen anses viktig og betimelig. Det advares likevel mot å legge til grunn at vesentlige forbedringer på disse områdene oppnås gjennom innføring av flere rapporteringsordninger alene. Det vil nok kreves at det arbeides mer grunnleggende med å endre holdninger og adferd på alle nivå enn det man hittil har vært vant med. Våre erfaringer er at samhandlingen regionalt fremmes vesentlig når de sentrale aktører kjenner hverandre. Derved senkes eventuelle terskler, og kontakt, både formell og uformell lettes. Vi mener det derfor er viktig å tilrettelegge flere møteplasser for sentrale aktører i krisehåndteringen, og vil understreke fylkesberedskapsrådets viktige rolle i så måte. Vi vil også vise til gode erfaringer med det regionale totalforsvarsmøtet som ble etablert etter at de tidligere totalforsvarsnemnder ble nedlagt.

Betydningen av øvelser

Vår erfaring er at realistiske øvelser, både internt i egen organisasjon samt i samhandling mellom flere organisasjoner avdekker svakheter i krisehåndteringen.

Øvelser er dessuten nødvendig for at personell på alle nivå drilles i rolleforståelse og oppgavehåndtering. Dette betyr at øvelsesaktivitet må planlegges og gjennomføres regelmessig.

Kommunenes og de frivillige organisasjoners rolle

Hole kommune kommer godt ut av kommisjonens evaluering. Kommunene vil ha en viktig rolle i stort sett all krisehåndtering. Vi har erfaring for at regelmessige tilsyn og gjennomføring av øvelser de senere åra i vesentlig grad har medvirket til å dyktiggjøre kommuner flest i krisehåndtering. Vi har en klar oppfatning av at de største problemer i håndteringen av krisesituasjoner ikke ligger på det kommunale nivå. Det er viktig å etablere god samhandling mellom det kommunale nivå og resten av beredskapskjeden tidlig i utviklingen av en krisesituasjon. Fylkesberedskapsrådet kan her være en viktig aktør.

Det pekes i denne forbindelse også på den betydning de frivillige organisasjoner spiller i arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap. Det er sannsynlig det kan tilrettelegges for en mer systematisk samhandling mellom organisasjonene og beredskapsetatene på regionalt nivå, i alle fall i dette fylket.

IKT

Kommisjonen har omfattende vurderinger knyttet til IKT-systemer og utnyttelse av disse. Fylkesmannen vil bemerke at i de senere år er det blitt tatt i bruk et krisestøtteverktøy (DSB-CIM) i departementene inkl. krisestøtteenheten, hos en del direktorater, hos fylkesmennene, i kommunene og i sivilforsvaret.

Fylkesmannen mener det bør vurderes om ikke Politiet også skal linkes opp mot denne felles plattformen.

Bruk av forsvarets ressurser

I Nord-Trøndelag har vi erfaring for at samhandlingsrelasjonene mellom politi og forsvar har vært meget gode på det regionale nivå. Vi har imidlertid også en del eksempler på at det har oppstått problemer av formell art når det har vært nødvendig å involvere sentrale myndigheter for å få tilgang til forsvarets ressurser i en krisesituasjon. Dette gjelder både tilgang til personell og materiell. Grensesnittet mellom politi og forsvar har tidvis vært uklart, noe som delvis er historisk betinget. Det er viktig at slike uklarheter ryddes av veien.

Spesialisering og profesjonalisering, sentralisering/desentralisering

Fylkesmannen har merket seg et uttrykt ønske fra flere hold om større konsentrasjon av ressurser og mer profesjonalitet og spesialisering som følge av 22-juli katastrofen.

Fylkesmannen vil i den forbindelse vise til direktør i DSB, Jon Lea, som påpeker at vi ikke må begå den feil å forberede oss som om neste krise blir en kopi av den forrige. Kriser kan ramme hele landet, og vi vil sterkt advare mot tiltak som svekker tilstedeværelse av politi og andre beredskapsressurser utenfor de mest tettbygde områder.

Felles nødnummer

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag har i nært samarbeid med politimesteren i Nord-Trøndelag tidligere arbeidet for å få utprøvd felles nødsentral og felles nødnummer.

Fylkesmannen mener at kommisjonens rapport gir solid grunnlag for å få fortløpende i å teste ut problematikken rundt felles nødnummer og felles nødsentraler.

Med hilsen

Inge Ryan
Fylkesmann

Tore Wist
Fylkesberedskapssjef
Kommunalavdelingen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift